

Regionalna Izba Obrachunkowa
w Łodzi
ul. Ogrodowa 28d
91-065 Łódź

Łódź, dnia 6 listopada 2024 roku

Pan
Andrzej Modrzejewski
Wójt Gminy Czarnożyły

WK – 602/50/2024

Działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 1325) informuję Pana Wójta, że Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej i zamówień publicznych w Gminie Czarnożyły¹. Kontrolą objęto lata 2022 – 2023, badając przede wszystkim zagadnienia dotyczące: kontroli wewnętrznej; prowadzenia rachunkowości; sporządzania sprawozdań finansowych i budżetowych; realizacji dochodów z podatków i z majątku; udzielania zamówień publicznych; wydatków inwestycyjnych oraz ewidencji i inwentaryzacji majątku. Stwierdzone w wyniku czynności kontrolnych nieprawidłowości i uchybienia wynikały z nieprzestrzegania obowiązujących przepisów, ich wadliwej interpretacji oraz niewystarczającego działania procedur wewnętrznej kontroli finansowej. Wykazane uchybienia i nieprawidłowości dotyczyły, w szczególności²:

I.

W zakresie księgowości i sprawozdawczości

1. Prowadzona w Gminie Czarnożyły, w systemie informatycznym, ewidencja podatku od nieruchomości nie obejmowała danych o przedmiotach zwolnionych. Ręcznie, na podstawie złożonych deklaracji, były obliczane skutki finansowe zwolnień oraz obniżenia górnych stawek podatkowych w zakresie przedmiotów zwolnionych przez Radę Gminy i uwzględniane w sprawozdawczości. Zgodnie z art. 7a ust. 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 70 ze zm.) - dla potrzeb wymiaru i poboru podatku od nieruchomości oraz

¹ Czynności kontrolne przeprowadzone zostały w dniach 4 lipca – 23 sierpnia 2024 roku. W dniu 26 września 2024 roku został podpisany protokół kontroli.

² Wystąpienie pokontrolne podlega udostępnieniu na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r., poz. 902), z ograniczeniami wynikającymi z art. 5 tej ustawy.

podatku rolnego i podatku leśnego organy podatkowe prowadzą ewidencję podatkową nieruchomości w systemie informatycznym. Gminy są zobowiązane do sporządzania Sprawozdania SP-1 – sprawozdanie podatkowe w zakresie podatku od nieruchomości, podatku rolnego i podatku leśnego, za poszczególne lata, a przepis § 4 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 20 grudnia 2017 roku w sprawie sprawozdania podatkowego w zakresie podatku od nieruchomości, podatku rolnego i podatku leśnego (Dz. U. z 2017 r., poz. 2455) wskazuje, że w sprawozdaniu wykazuje się również podstawy opodatkowania zwolnione od podatku zgodnie ze stanem ewidencji podatkowej nieruchomości, o której mowa w art. 7a ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, prowadzonej przez organ podatkowy. Ewidencja podatkowa prowadzona w systemie informatycznym zawierająca dane o przedmiotach podlegających opodatkowaniu i przedmiotach zwolnionych z podatku pozwala automatycznie wygenerować dane dotyczące skutków finansowych obniżenia górnych stawek podatkowych dla wszystkich przedmiotów opodatkowanych i zwolnionych oraz skutków udzielonych zwolnień.

2. W sprawozdaniu Rb-NDS - o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego, sporządzonym za okres od początku roku do dnia 31 marca 2024 roku, wykazano po stronie wykonania: w pozycji D13. - Nadwyżka z lat ubiegłych, pomniejszona o niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych - środki w wysokości 1.335.771,78 zł; w pozycji D14. - Niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych - środki w wysokości 209.281,26 zł; w pozycji D16. - Wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych - środki w wysokości 130.557,89 zł. Łącznie 1.675.610,93 zł. W 2023 roku zaplanowano i wykonano budżet z deficytem (planowany 3.410.659,14 zł i wykonany 1.728.647,02 zł), zaciągnięto kredyt w wysokości 350.000,00 zł na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek. Wykonane rozchody wyniosły 646.082,40 zł i zostały sfinansowane z powyższego kredytu 350.000,00 zł, z wolnych środków za 2022 rok w kwocie 71.816,16 zł (cała kwota wolnych środków za rok poprzedni 71.816,16 zł została uruchomiona) oraz z nadwyżki za 2022 rok w kwocie 224.266,24 zł (646.082,40 zł – 350.000,00 zł – 71.816,16 zł). Zatem, wolne środki za 2022 rok zostały wykorzystane w całości i nie mogły wzrosnąć, jak to wykazano w sprawozdaniu Rb-NDS za I kwartał 2024 roku. Środki pieniężne do wykorzystania w roku 2024 stanowiły w całości nadwyżkę budżetową w wysokości 1.675.610,93 zł pomniejszoną o niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych w wysokości 209.281,26 zł. Sumując, środki finansowe za 2023 rok w sprawozdaniu Rb-NDS za I kwartał 2024 roku należało wykazać następująco:
 - D13. - Nadwyżka z lat ubiegłych, pomniejszona o niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych – 1.466.329,67 zł,
 - D14. - Niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych – 209.281,26 zł,
 - D16. wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych – 0,00 zł.

3. W rocznym sprawozdaniu o stanie środków na rachunkach bankowych jednostek samorządu terytorialnego (Rb-ST) na koniec 2023 roku, w pozycji środki dotacji i subwencji przekazanych w grudniu na styczeń następnego roku wykazano kwotę 542.766,55 zł, na którą składała się: subwencja oświatowa przekazana w grudniu 2023 roku na styczeń 2024 roku w wysokości 366.420,00 zł oraz środki na projekt ERASMUS w wysokości 176.346,55 zł otrzymane w 2023 roku do realizacji w 2024 roku. Powyższe środki na projekt ERASMUS w wysokości 176.346,55 zł nie stanowiły ani dotacji ani subwencji przekazywanych zaliczkowo w grudniu na styczeń roku następnego i nie powinny być wykazywane w tej pozycji sprawozdania.
4. W bilansie z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego, sporządzonym na dzień 31 grudnia 2023 roku, w pozycji II.1. - Wynik budżetu, i w konsekwencji w pozycji II.1.1. - Nadwyżka budżetu (+), wykazano kwotę 367.195,35 zł – saldo Ma konta 960 oraz jednocześnie w pozycji II.5. - Skumulowany wynik budżetu, wykazano kwotę -1.728.647,02 zł – saldo Wn konta 961. Poprawnie należało wykazać w pozycji II.1. - Wynik budżetu i w konsekwencji w pozycji II.1.2. - Deficyt budżetu (-), kwotę - 1.728.647,02 zł – saldo Wn konta 961 oraz jednocześnie w pozycji II.5. - Skumulowany wynik budżetu, kwotę 367.195,35 zł – saldo Ma konta 960. Powyższa nieprawidłowość nie miała wpływu na wartość pozycji II Aktywa netto budżetu – zamieniono bowiem wartości w pozycjach wewnętrznych grupy II Pasywów, a także na wartość Sumy pasywów. Pokazuje jednak mylnie, że jednostka za 2023 rok uzyskała nadwyżkę budżetu w wysokości 367.195,35 zł, a nie jak faktycznie wynika z ewidencji księgowej (saldo Wn konta 961 - 1.728.647,02 zł) i sprawozdania Rb-NDS za 2023 rok deficyt w wysokości 1.728.647,02 zł. Do bilansu załączono Notatkę służbową sporządzoną w dniu 4 lipca 2024 roku przez Skarbnika Gminy, w treści której opisano powyższe błędnie wprowadzone wartości i podano prawidłowe wartości jakie powinny być ujęte w bilansie, wraz z informacją, że pomyłki wprowadzone w bilansie za 2023 rok zostaną skorygowane w bilansie za 2024 rok w stanach na początek roku.
5. Kontrola dowodów księgowych z przełomu czerwca i lipca 2023 roku wykazała, że w zobowiązaniach miesiąca czerwca nie ujęto 2 faktur za usługi wykonane w czerwcu 2023 roku, na łączną kwotę 7.376,93 zł (z datami wpływu do Urzędu Gminy w dniu 3 i 5 lipca 2023 roku). Powyższe naruszało przepis art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 120 ze zm.), który stanowi - że do okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.
6. W zakresie wpłat na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, ustalono że:
 - wpłaty w wysokości 4.357 zł za wrzesień 2023 roku dokonano z naruszeniem terminu określonego w art. 49 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r., poz. 44);
 - na dzień 31 grudnia 2023 roku nie ujęto w ewidencji księgowej zobowiązań wynikających z deklaracji wpłat na PRFON (DEK-1-A) za grudzień 2023 roku w kwocie 4.396 zł. Zarówno naliczenie opłaty, jak i jej zapłata, zostały zaewidencjonowane pod datą 18 stycznia 2024 roku.

Powyższe stanowiło naruszenie art. 6 ust. 1 ustawy o rachunkowości. Zgodnie z jego treścią - w księgach rachunkowych jednostki należy ująć wszystkie osiągnięte, przypadające na jej rzecz przychody i obciążające ją koszty związane z tymi przychodami dotyczące danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich zapłaty.

- wpłaty na PFRON księgowano na kontach: Wn 405 – Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia i Ma 130-1 - przy zastosowaniu § klasyfikacji budżetowej 4140. W ocenie RIO - ewidencja naliczeń i wpłat na PFRON powinna być księgowana przez zapis Wn 403 - Ma 229.

Zgodnie z art. 49 ust. 1 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych - do wpłat, o których mowa w art. 21 ust. 1, ustawy, stosuje się odpowiednio, z zastrzeżeniem ust. 5a-5d oraz art. 49a i art. 49b, przepisy Ordynacji podatkowej, z tym że uprawnienia organów podatkowych określone w tej ustawie przysługują Prezesowi Zarządu Funduszu. Powyższa regulacja podkreśla charakter podatkowy wpłat na PFRON. W związku z powyższym, jednostka powinna rozważyć czy właściwym kontem kosztowym do ewidencji wyżej wymienionych wpłat nie powinno być konto 403 – Podatki i opłaty.

Stosownie do opisu zasad funkcjonowania konta 403 – Podatki i opłaty, zawartego w przepisach rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 342), służy ono do ewidencji w szczególności kosztów z tytułu podatku akcyzowego, podatku od nieruchomości i podatku od środków transportu, podatku od czynności cywilnoprawnych oraz opłat o charakterze podatkowym, a także opłat: notarialnej, skarbowej i administracyjnej oraz składek i wpłat do organizacji międzynarodowych.

W przepisach ww. rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów określono także zasady funkcjonowania konta 229 – Pozostałe rozrachunki publicznoprawne, na którym winno się ewidencjonować wpłaty na PFRON. Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 229 powinna zapewnić możliwość ustalenia stanu należności i zobowiązań według tytułów rozrachunków oraz podmiotów, z którymi są dokonywane rozliczenia. Konto 229 może wykazywać dwa salda. Saldo Wn oznacza stan należności, a saldo Ma - stan zobowiązań.

7. W zakresie prawidłowości wykazanych w sprawozdawczości za 2022 i 2023 rok skutków finansowych zwolnień w podatku od nieruchomości, udzielonych przez Radę Gminy Czarnożyły oraz skutków finansowych obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku od nieruchomości oraz w podatku rolnym (szczegółowo opisanych w protokole kontroli), ustalono że:
 - w 2022 roku zawyżono skutki finansowe obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku od nieruchomości o 6.472,40 zł i w podatku rolnym o 3.112,00 zł oraz zawyżono skutki finansowe udzielonych ulg i zwolnień w podatku od nieruchomości o 9.414,40 zł;
 - w 2023 roku zawyżono skutki finansowe obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku od nieruchomości o 7.649,20 zł i w podatku rolnym

o 4.135,00 zł oraz zawyżono skutki finansowe udzielonych ulg i zwolnień w podatku od nieruchomości o 9.239,72 zł (zaniżono o 1.057,28 zł i zawyżono o 10.297,00 zł).

W zakresie dochodów budżetowych

1. Jednostka w okresie objętym kontrolą nie potrącała wynagrodzenia z tytułu terminowego odprowadzenia zaliczek z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych. Prawo do naliczenia wynagrodzenia za terminowe odprowadzanie podatku określa art. 28 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 2383 ze zm.). Stosownie do delegacji wynikającej z art. 28 § 3 ustawy Ordynacja podatkowa, minister właściwy do spraw finansów publicznych określa w formie rozporządzenia szczegółowe zasady sposobu ustalania wynagrodzenia płatników i inkasentów pobierających podatki na rzecz budżetu państwa, w relacji do kwoty pobranych podatków, oraz tryb pobrania wynagrodzenia, uwzględniając przy ustalaniu wynagrodzenia rodzaj pobranego podatku, a także sprawność pobrania wynagrodzenia. Od dnia 1 lipca 2022 roku obowiązuje rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 28 czerwca 2022 roku w sprawie wynagrodzenia płatnika i inkasenta z tytułu terminowego wpłacania podatków na rzecz budżetu państwa (Dz. U. z 2022 roku poz. 1377), z którego wynika, że wynagrodzenie z tytułu terminowego wpłacania podatków na rzecz budżetu państwa w przypadku: 1) płatnika wynosi 0,3% kwoty tych podatków pobranych przez płatnika; 2) inkasenta wynosi 0,1% kwoty tych podatków pobranych przez inkasenta. Stosownie do § 2 ww. rozporządzenia - wynagrodzenie, o którym mowa w § 1, jest potrącanie z kwoty podatków pobranych przez płatnika i inkasenta. Ponadto rozporządzenie w § 3 stanowi, że wynagrodzenie, o którym mowa w § 1 pkt 1, z tytułu terminowego wpłacania podatku dochodowego od osób fizycznych pobranego przez płatnika w okresie od dnia 1 lipca 2022 roku do dnia 31 grudnia 2023 roku od dochodu podlegającego opodatkowaniu przy zastosowaniu skali podatkowej, o której mowa w art. 27 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, wynosiło 0,6% kwoty tego podatku pobranego przez płatnika.

Kwota wynagrodzenia płatnika wyliczona zgodnie z ww. przepisami za miesiące przyjęte do próby kontroli wynosiła 376,95 zł.

2. W zakresie wymiaru podatku od nieruchomości stwierdzono:
 - podatnik o numerze identyfikacyjnym (...) ³ w złożonych na 2021, 2022 i 2023 rok deklaracjach nie zadeklarował wartości budowli do opodatkowania – z obrazu na wielun.geoportal2.pl oraz Mapy Google wynika, że na działce (...) ⁴ przed budynkiem jest utwardzony kostką brukową parking;

³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

- podatnik o numerze identyfikacyjnym (...) ⁵ w złożonych na 2021, 2022 i 2023 rok deklaracjach nie zadeklarował wartości budowli do opodatkowania – z obrazu na wielun.geoportal2.pl oraz Mapy Google wynika, że na działce (...) ⁶ jest widoczny utwardzony plac.

Organ podatkowy nie wezwał podatników do złożenia wyjaśnień i ewentualnej korekty deklaracji.

Przepis art. 2 ust. 1 pkt 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, stanowi że - opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości podlegają budowle lub ich części związane z prowadzeniem działalności gospodarczej. Budowla to – obiekt budowlany w rozumieniu przepisów prawa budowlanego niebędący budynkiem lub obiektem małej architektury, a także urządzenie budowlane w rozumieniu przepisów prawa budowlanego związane z obiektem budowlanym, które zapewnia możliwość użytkowania obiektu zgodnie z jego przeznaczeniem (art. 1a ust. 1 pkt 10 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych);

- podatnik o numerze identyfikacyjnym (...) ⁷ w Informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych, złożonej w dniu 5 marca 2021 roku, zadeklarował do opodatkowania 500 m² powierzchni gruntów i 369 m² powierzchni budynków związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej. W załączniku do Informacji – dane o przedmiotach opodatkowania podlegających opodatkowaniu, wpisano grunty 0,1672 ha (1.672 m²), nie ma wpisu dotyczącego budynków, natomiast w części dotyczącej budowli wpisano Hala + budynek ... (nieczytelne słowo) o wartości 450.000,00 zł. Z wypisu z rejestru gruntów dla działki (...) ⁸ wynikało, że podatnik jest właścicielem gruntów o powierzchni 0,1672 ha oznaczonych Br-RIVA i Br-RIVb. Nie przedłożono wypisu z rejestru budynków. Z obrazu na Geoportalu powiatu wieluńskiego wynikało, że na działce posadowione są dwa obiekty – hale lub budynki i teren jest częściowo utwardzony. Organ podatkowy w decyzji wymiarowej nr 3127/3127.80170.1.2022 z dnia 18 stycznia 2022 roku oraz nr 3127/3127.80170.1.2023 z dnia 24 stycznia 2023 roku opodatkował 500 m² gruntów i 369 m² budynków według stawek uchwalonych przez Radę Gminy Czarnożyły dla przedmiotów związanych z prowadzeniem działalności

⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁷ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁸ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

gospodarczej odpowiednio na rok 2022 i 2023. Organ podatkowy nie wezwał podatnika do wyjaśnienia wewnętrznych rozbieżności w zakresie danych o przedmiotach opodatkowania ujętych w Informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych i załącznikach.

W trakcie kontroli RIO w Łodzi podatnik złożył korektę Informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych deklarując do opodatkowania 500 m² powierzchni gruntów i 369 m² powierzchni budynków związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz oświadczenie, z treści którego wynika, że błędnie został wypełniony załącznik do poprzednio złożonej Informacji. Podatnik oświadczył, że nie posiada żadnych budowli związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej;

- podatnik o numerze identyfikacyjnym (...) ⁹ w złożonej w dniu 29 grudnia 2022 roku Informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych zadeklarował do opodatkowania od stycznia 2023 roku budynki związane z udzielaniem świadczeń zdrowotnych w rozumieniu przepisów o działalności leczniczej, zajęte przez podmioty udzielające tych świadczeń o powierzchni 256 m² oraz grunty związane z prowadzeniem działalności gospodarczej o powierzchni 256 m² i grunty pozostałe o powierzchni 1.025 m². W decyzji wymiarowej z dnia 24 stycznia 2023 roku opodatkowano powyższe przedmioty: grunty pod działalność 256 m² x 0,91 zł = 232,96 zł, grunty pozostałe 1.025 m² x 0,35 zł = 358,75 zł, budynki związane z udzielaniem świadczeń zdrowotnych 256 m² x 3,22 zł = 824,32 zł. Podatnik wpłacił naliczony podatek.

Ustalono, że w budynku prowadzona jest działalność (...) ¹⁰ ujęta w dziale 86 – Opieka zdrowotna. Rada Gminy Czarnożyły uchwałą nr XXXV/199/2017 z dnia 28 listopada 2017 roku zwolniła z podatku od nieruchomości między innymi budynki związane z udzielaniem świadczeń zdrowotnych oraz grunty i budowle zajęte przez podmioty udzielające tych świadczeń. Zatem, powyżej wykazane powierzchnie budynków i gruntów związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych powinny być zwolnione z podatku od nieruchomości na mocy powołanej uchwały Rady Gminy.

Organ podatkowy powinien dokonać, na podstawie art. 272 ustawy Ordynacja podatkowa, czynności sprawdzających mających na celu ustalenie poprawności formalnej składanych deklaracji, jak również ustalenia stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami. Zgodnie z art. 274a § 2 ww. ustawy - w razie wątpliwości, co do poprawności złożonej deklaracji organ podatkowy może wezwać do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień

⁹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁰ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych.

W celu wyjaśnienia stanu faktycznego organy podatkowe pierwszej instancji mogą przeprowadzać kontrolę podatkową u podatników na mocy art. 281 § 1 i § 2 ustawy Ordynacja podatkowa. Celem kontroli podatkowej jest sprawdzenie, czy kontrolowani wywiązują się z obowiązków wynikających z przepisów prawa podatkowego. Podstawowe zasady przeprowadzania kontroli podatkowej uregulowane są przepisami Działu VI ww. ustawy.

3. W zakresie wymiaru podatku od środków transportowych, stwierdzono:

- podatnik będący osobą fizyczną w złożonej w dniu 6 czerwca 2023 roku korekcie deklaracji na podatek od środków transportowych na 2023 rok wykazał:

- zbycie ciągnika siodłowego o DMCZP 40 ton, dwóch osiach i zawieszeniu pneumatycznym (numer ewidencyjny (...)¹¹) z datą 12 kwietnia 2023 roku oraz zadeklarował i wpłacił podatek w wysokości 594 zł. Organ podatkowy zgodnie z kartą księgową konta wymiarowego (...)¹² dokonał odpisu w wysokości 1.189 zł. Stawka podatku uchwalona przez Radę Gminy dla przedmiotowego pojazdu na 2023 rok wynosiła 1.783 zł. Z załączonej faktury VAT FV 50/2023 wynikało, że sprzedaży pojazdu dokonano w dniu 30 marca 2023 roku, a pojazd wyrejestrowano w dniu 12 kwietnia 2023 roku.

Przepis art. 9 ust. 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, stanowi że w przypadku zmiany właściciela środka transportowego zarejestrowanego, obowiązek podatkowy ciąży na poprzednim właścicielu do końca miesiąca, w którym nastąpiło przeniesienie własności. Zatem, podatnik powinien zapłacić podatek w wysokości 446 zł za trzy miesiące 2023 roku, a organ podatkowy powinien dokonać odpisu podatku za 9 miesięcy 2023 roku w wysokości 1.337 zł. Zawyżono wymiar podatku o 148 zł.

- zbycie naczepy o DMCZP 39 ton, trzech osiach i zawieszeniu pneumatycznym (numer ewidencyjny (...)¹³) z datą 6 czerwca 2023 roku oraz zadeklarował i wpłacił podatek w wysokości 595 zł. Organ podatkowy zgodnie z kartą księgową konta wymiarowego (...)¹⁴ dokonał

¹¹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹² Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29

odpisu w wysokości 595 zł. Stawka podatku uchwalona przez Radę Gminy dla przedmiotowego pojazdu na 2023 rok wynosiła 1.190 zł. Z załączonej faktury VAT FV 85/2023 wynikało, że sprzedaż pojazdu dokonano w dniu 29 maja 2023 roku, a pojazd wyrejestrowano w dniu 6 czerwca 2023 roku. Zatem, podatnik powinien zapłacić podatek w wysokości 496 zł za pięć miesięcy 2023 roku, a organ podatkowy powinien dokonać odpisu podatku za 7 miesięcy 2023 roku w wysokości 694 zł. Zawyżono wymiar podatku o 99 zł.

- podatnik będący osobą fizyczną – nie złożył deklaracji na podatek od środków transportowych na 2022 i 2023 rok w terminie określonym art. 9 ust. 6 pkt 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, nie przedłożono kontrolującemu deklaracji podatkowej na rok 2021. Deklaracje, a właściwie korekty deklaracji (w momencie wygaśnięcia lub powstania obowiązku podatkowego) zostały złożone na rok 2022 w dniu 26 października 2022 roku, a na rok 2023 w dniu 17 kwietnia 2023 roku i 28 grudnia 2023 roku. Deklaracje zawierały wybiórcze dane charakteryzujące poszczególne pojazdy, podatnik nie zawsze określał w deklaracji wysokości podatku:

 - pojazd - konto wymiarowe (...) ¹⁵ - ujęty w deklaracji na 2022 rok złożonej w dniu 26 października 2022 roku – nie podano rodzaju środka transportowego, daty nabycia pojazdu, rodzaju zawieszenia oraz kwoty podatku. Z informacji Starostwa wynikało, że pojazd nabyty w dniu 30 marca 2019 roku – samochód ciężarowy o DMCP 26 ton i trzech osiach. W deklaracji wpisano datę zbycia 22 lutego 2022 roku i załączono nieczytelne ksero faktury, na której ręcznie wpisano datę i numer rejestracyjny;
 - samochód ciężarowy - 26 ton, trzy osie i zawieszenie pneumatyczne z datą pierwszej rejestracji 7 czerwca 2023 roku (konto wymiarowe (...) ¹⁶) ujęty w deklaracji złożonej w dniu 28 grudnia 2023 roku, podatnik określił podatek w wysokości 794 zł - z informacji ze Starostwa z datą 8 maja 2023 roku wynikało, że pojazd został zarejestrowany w dniu 19 kwietnia 2023 roku, organ podatkowy dokonał przypisu podatku w wysokości 1.327,00 zł czyli według stawki 1.990 zł jak dla pojazdów z innym systemem zawieszenia. Poprawnie podatek powinien być naliczony za 8 miesięcy 2023 roku, według stawki 1.361,00 zł przewidzianej przez Radę Gminy Czarnożyły dla przedmiotowego pojazdu, w wysokości 907 zł. Zawyżono wymiar podatku o 420 zł.

Organ podatkowy nie wzywał podatnika do złożenia deklaracji. Zgodnie z przepisem art. 9 ust. 6 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych,

sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

podmioty, o których mowa w ust. 1, są obowiązane: 1) składać, w terminie do dnia 15 lutego właściwemu organowi podatkowemu, deklaracje na podatek od środków transportowych na dany rok podatkowy, sporządzone na formularzu według ustalonego wzoru, a jeżeli obowiązek podatkowy powstał po tym dniu - w terminie 14 dni od dnia zaistnienia okoliczności uzasadniających powstanie tego obowiązku; 2) odpowiednio skorygować deklaracje w razie zaistnienia okoliczności mających wpływ na powstanie lub wygaśnięcie obowiązku podatkowego, lub zmianę miejsca zamieszkania, lub siedziby - w terminie 14 dni od dnia zaistnienia tych okoliczności; 3) wpłacać obliczony w deklaracji podatek od środków transportowych - bez wezwania - na rachunek budżetu właściwej gminy.

Organ podatkowy - na mocy art. 274a ustawy Ordynacja podatkowa - winien wezwać podatnika do złożenia deklaracji, jeżeli nie zostały złożone mimo takiego obowiązku, a w razie wątpliwości co do poprawności złożonej deklaracji wezwać do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych.

- podatnik będący osobą fizyczną w złożonych na 2021 rok (w dniu 26 marca 2021 roku), na 2022 rok (w dniu 24 marca 2022 roku) oraz na 2023 rok (w dniu 21 lutego 2023 roku) deklaracjach na podatek od środków transportowych wykazał samochód ciężarowy, rok produkcji 2005, DMCP 11,99 ton i zawieszenie pneumatyczne, deklarując wysokość podatku przewidzianą dla pojazdów powyżej 10 lat, spełniających normy czystości spalin EURO lub posiadających katalizator – w 2021 i 2022 roku w wysokości 850,00 zł i w 2023 roku w wysokości 910 zł.

W powyższych deklaracjach nie wypełniono pozycji 20. Wpływ pojazdu silnikowego na środowisko naturalne. Z wydruków z konta wymiarowego (...)¹⁷ wynikało, że organ podatkowy dokonywał w powyższych latach przypisu podatku według stawek dla pojazdu spełniającego normy czystości spalin lub posiadającego katalizator i podatek w takiej wysokości podatnik wpłacał. Brak określenia wszystkich parametrów mających wpływ na wysokość stawki podatku uniemożliwiało stwierdzenie poprawności opodatkowania przedmiotowego pojazdu.

Zgodnie z art. 10 ust. 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych - rada gminy może różnicować wysokość stawek dla poszczególnych rodzajów przedmiotów opodatkowania – samochodu ciężarowego o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 3,5 tony i poniżej 12 ton, ciągnika siodłowego o dopuszczalnej masie całkowitej zespołu pojazdów od 3,5 tony i poniżej 12 ton, od przyczepy lub naczepy które łącznie z pojazdem silnikowym posiadają dopuszczalną masę całkowitą od 7 ton i poniżej 12 ton oraz autobusu - uwzględniając w szczególności wpływ środka transportowego na środowisko naturalne, rok produkcji albo liczbę miejsc do siedzenia.

¹⁷ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Rada Gminy Czarnożyły uchwałą nr XI/49/2015 z dnia 26 listopada 2015 roku oraz nr LV/289/22 z dnia 29 listopada 2022 rok określiła wysokość stawek rocznych podatku od samochodów ciężarowych, ciągników siodłowych, przyczep i naczep o tonażu do 12 ton oraz autobusów, w zależności od spełnienia norm czystości spalin EURO lub posiadania katalizatora oraz wieku pojazdu - niższe stawki dla „pojazdów spełniających normy czystości spalin lub posiadających katalizator” w podziale na pojazdy o wieku do 10 lat włącznie oraz pojazdy o wieku powyżej 10 lat, wyższe stawki dla pojazdów „pozostałych” również w podziale na pojazdy o wieku do 10 lat włącznie oraz pojazdy o wieku powyżej 10 lat.

Według obowiązującego wzoru deklaracji na podatek od środków transportowych określonego rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 13 grudnia 2018 roku w sprawie wzoru deklaracji na podatek od środków transportowych (Dz. U. poz. 2436) - w załączniku DT-1A w pozycji 20 określa się wpływ pojazdu silnikowego na środowisko naturalne poprzez zaznaczenie właściwego kwadratu. W przypadku zaznaczenia kwadratu nr 1 należy zaznaczyć jeden z kwadratów wskazanych strzałką określający poziom emisji spalin (przykładowo wskazane są certyfikaty Euro (O-6/VI) określające poziom emisji spalin i różnego rodzaju napędy środków transportowych: hybryda, gaz, wodór, energia elektryczna), nie ma możliwości zaznaczenia „posiada katalizator” – co jest jednym z warunków mających wpływ na wysokość stawki podatkowej dla pojazdów o masie do 12 ton i autobusów.

W kontekście powyższych uwag należy wskazać na potrzebę przeanalizowania różnicowania wysokości stawek dla poszczególnych rodzajów przedmiotów opodatkowania, chociażby ze względu na fakt że przyczepy i naczepy same w sobie nie są pojazdami silnikowymi i nie emitują spalin, zatem zawsze spełniają nawet najwyższe normy czystości spalin. Ponadto kryterium „wpływu na środowisko naturalne” jest ściśle uzależnione od wieku pojazdu, zatem różnicowanie stawek zarówno od wieku, jak i od posiadania lub nie katalizatora, stanowi podwójne kategoryzowanie tych pojazdów. Nowe pojazdy są mniej szkodliwe dla środowiska, co pozwala stwierdzić, że ustalenie stawek w zależności od wpływu na środowisko naturalne zawiera w sobie wymóg wieku pojazdu.

Nieprawidłowości stwierdzone w zakresie podatku od środków transportowych świadczą o niedostatecznej kontroli deklaracji składanych przez podatników i analizie wpływających do Urzędu dokumentów. Organy podatkowe dokonują czynności sprawdzających na podstawie art. 272 ustawy Ordynacja podatkowa, które mają na celu ustalenie poprawności formalnej składanych deklaracji i dokonywanych wpłat jak również ustalenia stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami.

4. W zakresie windykacji zaległości w podatku od nieruchomości w przypadku podatnika o numerze identyfikacyjnym (...) ¹⁸ - zgodnie z ewidencją

¹⁸ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

szczegółową konta wymiarowego na dzień 31 grudnia 2022 roku zaległość w podatku od nieruchomości wynosiła 71.760,57 zł za lata 2000 - 2022, a na dzień 31 grudnia 2023 roku - 72.819,57 zł z tytułu podatku za lata 2000-2023. Stwierdzono, że zaległości w podatku od nieruchomości od II raty 2008 roku do IV raty 2018 roku, w łącznej kwocie 31.295 zł, objęte zostały postanowieniem Naczelnika Urzędu Skarbowego w sprawie umorzenia postępowania egzekucyjnego z dnia 31 grudnia 2019 roku.

Organ podatkowy powinien przeanalizować zobowiązania podatkowe podatnika z punktu widzenia ewentualnego przedawnienia, z uwzględnieniem wszystkich okoliczności powodujących przerwanie lub zawieszenie biegu terminu przedawnienia, określonych w art. 70 ustawy Ordynacja podatkowa. Zgodnie bowiem z art. 59 § 1 powołanej ustawy - zobowiązanie podatkowe wygasa w całości lub w części między innymi wskutek przedawnienia (pkt 9).

W zakresie zamówień publicznych

1. Stwierdzono jeden przypadek zwrotu zabezpieczenia należytego wykonania umowy z naruszeniem terminu określonego w art. 453 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2019 roku Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r., poz. 1320), zgodnie z którym - zamawiający zwraca zabezpieczenie w terminie 30 dni od dnia wykonania zamówienia i uznania przez zamawiającego za należyte wykonane.
2. W zakresie wypełnienia obowiązku zwrotu wadium wniesionego w pieniądzu stwierdzono, że kwota wpłaconego wadium została zaewidencjonowana na koncie 139 bez dodatkowej analityki i nie zawierała opisu, który pozwoliłby na identyfikację tytułu dla którego ustanowiono wadium. Wadium nie zostało ulokowane na oprocentowanym rachunku i zwrócone w kwocie w jakiej zostało wniesione.

Zgodnie z zasadami funkcjonowania konta 139 – Inne rachunki bankowe, określonymi przepisach rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej - ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 139 powinna zapewnić ustalenie stanu środków pieniężnych dla każdego wydzielonego rachunku bankowego, a także powinna zapewnić sprostanie obowiązkom sprawozdawczym.

Z kolei, stosownie do art. 98 ust. 4 ustawy Prawo zamówień publicznych - zamawiający zwraca wadium wniesione w pieniądzu wraz z odsetkami wynikającymi z umowy rachunku bankowego, na którym było ono przechowywane, pomniejszone o koszty prowadzenia rachunku bankowego oraz prowizji bankowej za przelew pieniędzy na rachunek bankowy wskazany przez wykonawcę.

W zakresie gospodarki nieruchomościami

1. Stwierdzono brak sporządzenia planu wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości. Zgodnie z art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r., poz. 1145

ze zm.), gminnym zasobem nieruchomości gospodaruje wójt, burmistrz albo prezydent miasta. Gospodarowanie zasobem polega w szczególności na wykonywaniu czynności, o których mowa w art. 23 ust. 1, a ponadto na sporządzaniu planów wykorzystania zasobu, przygotowywaniu opracowań geodezyjno-prawnych i projektowych, dokonywaniu podziałów oraz scaleń i podziałów nieruchomości, a także wyposażaniu ich, w miarę możliwości, w niezbędne urządzenia infrastruktury technicznej (ust. 2). Plany wykorzystania zasobu, o których mowa w ust. 2, opracowuje się na okres 3 lat (ust. 2a). Plany zawierają w szczególności: [1] zestawienie powierzchni nieruchomości zasobu oraz nieruchomości oddanych w użytkowanie wieczyste; [2] prognozę: a) dotyczącą udostępnienia nieruchomości zasobu oraz nabywania nieruchomości do zasobu, b) poziomu wydatków związanych z udostępnieniem nieruchomości zasobu oraz nabywaniem nieruchomości do zasobu, c) wpływów osiąganych z opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości oddanych w użytkowanie wieczyste oraz opłat z tytułu trwałego zarządu nieruchomości, d) dotyczącą aktualizacji opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości oddanych w użytkowanie wieczyste oraz opłat z tytułu trwałego zarządu nieruchomości; [3] program zagospodarowania nieruchomości zasobu.

2. W dniu 1 marca 2023 roku spisano protokół uzgodnień w sprawie sprzedaży działki nr 958/4 położonej w Czarnożyłach, w którym między innymi uzgodniono, że koszty notarialne oraz wyceny nieruchomości ponoszą kupujący. Pismem z dnia 14 marca 2023 roku poinformowano użytkowników wieczystych, że zwrot kosztów za wycenę nieruchomości przez rzeczoznawcę majątkowego wynosi 1.000,00 zł. Zgodnie z art. 23 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 25 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami - wójtowie, burmistrzowie, prezydenci miast, w odniesieniu do gminnego zasobu nieruchomości zapewniają wycenę nieruchomości. Nie istnieją normy prawne umożliwiające dysponentom mienia publicznego przerzucenie kosztów sporządzenia operatu szacunkowego wyceny nieruchomości na potencjalnego nabywcę nieruchomości.
3. Stwierdzono jeden przypadek, w którym Gmina przed zawarciem umowy najmu nie zastosowała się do wymogu art. 35 ust.1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami, nie sporządzając i nie podając do publicznej wiadomości wykazu nieruchomości przeznaczonych do oddania w najem. Zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami - właściwy organ sporządza i podaje do publicznej wiadomości wykaz nieruchomości przeznaczonych do zbycia lub oddania w użytkowanie, najem, dzierżawę lub użyczenie. Wykaz ten wywiesza się na okres 21 dni w siedzibie właściwego urzędu, a także zamieszcza się na stronach internetowych właściwego urzędu. Starosta, wykonujący zadanie z zakresu administracji rządowej, przekazuje wykaz wojewodzie, w celu jego zamieszczenia na stronie podmiotowej wojewody w Biuletynie Informacji Publicznej przez okres 21 dni. Informację o zamieszczeniu wykazu właściwy organ podaje do publicznej wiadomości przez ogłoszenie w prasie lokalnej o zasięgu obejmującym co najmniej powiat, na terenie którego położona jest nieruchomość. Ustawa o gospodarce nieruchomościami nie przewiduje poza okolicznością opisaną w art.35 ust.1 i 1a, wyjątków od zasady sporządzania i podawania do publicznej wiadomości wykazów nieruchomości przeznaczonych do oddania w najem lub dzierżawę. Wykaz sporządza się i podaje do publicznej wiadomości, jeżeli po

umowie zawartej na czas oznaczony do 3 miesięcy strony zawierają kolejne umowy, których przedmiotem jest ta sama nieruchomość.

W zakresie ewidencji majątku

1. Wystąpiły przypadki, szczegółowo opisane w protokole kontroli, wprowadzenia w 2023 roku do ewidencji pozostałych środków trwałych, środków o wartości poniżej 1.000,00 zł. Zgodnie z zasadami rachunkowości (załącznik nr 4 do zarządzenia nr 66/2016 z dnia 20 grudnia 2016 roku) - pozostałe środki trwałe obejmują środki trwałe o wartości początkowej nieprzekraczającej wielkości ustalonej w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych, tj. kwoty 10.000,00 zł, dla których odpisy amortyzacyjne uznawane są za koszt uzyskania przychodu w 100% ich wartości w momencie oddania do użytkowania. Nie podlegają ewidencji ilościowej drobne przedmioty majątkowe, bez względu na wartość jak: wieszaki, firany, zasłony, żaluzje, lustra, godła, kwietniki, kosze na śmieci, przedłużacze, drobne narzędzia itp. Ponadto, w zakładowym planie kont dla Urzędu Gminy, przy opisie konta 013 – Pozostałe środki trwałe, wskazano, że ww. konto służy do ewidencji stanu zwiększeń i zmniejszeń wartości początkowej środków trwałych mających wartość powyżej 1.000,00 zł, niepodlegających ujęciu na koncie 011 – środki trwałe.
2. Zadanie inwestycyjne pn. „Rozbudowa drogi gminnej w miejscowości Wydrzyn Kolonia” w Gminie Czarnożyły zostało wprowadzone do ewidencji środków trwałych jako nowa budowla (środek trwały), a nie jak wskazuje nazwa jako zwiększenie wartości istniejącej drogi. Zgodnie z ustaleniami RIO, ww. droga stanowi istniejący już środek trwały, wprowadzony do ewidencji środków trwałych pod pozycją 26, nr inwentarzowy 315, grupa 2 podgrupa 22 rozdział 220, wartość 128.607,65 zł - wprowadzenie na stan środków trwałych w dniu 30 grudnia 2005 roku na podstawie OT-2/GN.

Przez środek trwały, zgodnie z treścią art. 3 ust. 1 pkt 15 lit. a ustawy o rachunkowości, rozumie się rzeczowe aktywa trwałe i zrównane z nimi, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, kompletne, zdatne do użytku i przeznaczone na potrzeby jednostki. Zalicza się do nich w szczególności nieruchomości - w tym grunty, prawo użytkowania wieczystego gruntu, budowle i budynki, a także będące odrębną własnością lokale, spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego oraz spółdzielcze prawo do lokalu użytkowego.

Wartość dokonanego ulepszenia, np.: modernizacja czy przebudowa drogi, stanowi zwiększenie wartości istniejącego środka trwałego, nie nowy środek trwały - jeżeli spełniona jest dyspozycja art. 31 ust. 1 ustawy o rachunkowości, stosownie do którego - wartość początkową stanowiącą cenę nabycia lub koszt wytworzenia środka trwałego powiększają koszty jego ulepszenia, polegającego na przebudowie, rozbudowie, modernizacji lub rekonstrukcji i powodującego, że wartość użytkowa tego środka po zakończeniu ulepszenia przewyższa posiadaną przy przyjęciu do użytkowania wartość użytkową, mierzoną okresem użytkowania, zdolnością wytwórczą, jakością produktów uzyskiwanych przy pomocy ulepszonego środka trwałego, kosztami eksploatacji lub innymi miarami.

Odpowiedzialność za powyższe uchybienia i nieprawidłowości ponoszą Wójt Gminy, Skarbnik Gminy oraz pracownicy rzeczowo właściwi w zakresie wskazanym w protokole kontroli.

II.

Przekazując informacje o powyższych nieprawidłowościach proszę Pana Wójta o podjęcie działań w celu ich usunięcia oraz zapobieżenia powstawaniu w przyszłości. W tym celu RIO w Łodzi kieruje następujące **wnioski pokontrolne**:

1. Zapewnić objęcie ewidencją podatkową nieruchomości prowadzoną w systemie informatycznym, na podstawie art. 7a ust.1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych, danych o przedmiotach opodatkowania zwolnionych z podatku.
2. Zapewnić przestrzeganie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r., poz. 454), poprzez prawidłowe ujmowanie w sprawozdaniu Rb-NDS kwoty nadwyżki z lat ubiegłych oraz kwoty wolnych środków, zgodnie z § 12 pkt 5 lit. c i d Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 37 do rozporządzenia oraz uwzględniając kategoryzację źródeł przychodów wynikającą z art. 217 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r., poz. 1530).
3. Zapewnić sporządzanie sprawozdania Rb-ST - rocznego sprawozdania o stanie środków na rachunkach bankowych jednostek samorządu terytorialnego - zgodnie z Instrukcją sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącą załącznik nr 37 do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej.
4. Zapewnić prawidłowe wykazywanie danych wynikających z sald kont księgowych we właściwych pozycjach bilansu z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego.
5. W księgach rachunkowych jednostki na koncie 201 – Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami, do okresu sprawozdawczego wprowadzać, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, zgodnie z przepisem art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości.
6. Zapewnić dokonywanie wpłat na rzecz Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w terminie określonym w art. 49 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.
7. Zapewnić ujmowanie w księgach rachunkowych jednostki wszystkich osiągniętych, przypadających na jej rzecz przychodów i obciążających ją kosztów związanych z tymi przychodami dotyczących danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich zapłaty, stosownie do przepisu art. 6 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

8. Zapewnić ewidencjonowanie operacji związanych z wpłatami na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na kontach 229 – 403, zgodnie z systematyką określoną w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.
9. Zapewnić prawidłowe ustalanie i wykazywanie w sprawozdaniach Rb-27S - z wykonania planu dochodów budżetowych i Rb-PDP - z wykonania dochodów podatkowych, danych dotyczących skutków finansowych obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku od nieruchomości i w podatku rolnym oraz udzielonych przez Radę Gminy zwolnień w podatku od nieruchomości.
10. Dokonać korekty sprawozdań budżetowych Rb-PDP i Rb-27S sporządzonych za okres od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2022 roku oraz za okres od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2023 roku, w związku z nieprawidłowym wykazaniem skutków finansowych obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku od nieruchomości i w podatku rolnym oraz skutków finansowych udzielonych zwolnień w podatku od nieruchomości. Poprawione sprawozdania przekazać RIO w Łodzi, wskazując przyczynę korekty.
11. Realizować dochody z tytułu terminowego odprowadzenia podatku dochodowego od osób fizycznych (zaliczek), na podstawie przepisów art. 28 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa oraz przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 czerwca 2022 roku w sprawie wynagrodzenia płatnika i inkasenta z tytułu terminowego wpłacania podatków na rzecz budżetu państwa.
12. Podjąć, w oparciu o przepisy ustawy Ordynacja podatkowa, czynności mające na celu ustalenie stanu faktycznego i wyjaśnienie prawidłowości opodatkowania podatników podatku od nieruchomości i podatku od środków transportowych, opisanych w pierwszej części wystąpienia pokontrolnego. O wynikach ww. czynności poinformować RIO w Łodzi.
13. Zapewnić dokonywanie czynności sprawdzających w stosunku do składanych przez podatników deklaracji podatkowych, na podstawie art. 272 ustawy Ordynacja podatkowa. W razie wątpliwości, co do poprawności złożonej deklaracji – stosownie do art. 274a § 2 ww. ustawy - wzywać podatników do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych.
14. Egzekwować od podatników obowiązek składania deklaracji rocznych oraz korekt deklaracji w przypadku powstania, lub wygaśnięcia obowiązku podatkowego w podatku od środków transportowych, zgodnie z uprawnieniami określonymi w art. 274a § 1 ustawy Ordynacja podatkowa.
15. Dokonać analizy sposobu określania wysokości stawek podatku od środków transportowych, w celu uwzględnienia wpływu pojazdu na środowisko naturalne, wykorzystując uwagi zawarte w pierwszej części wystąpienia pokontrolnego.

16. Dokonać analizy zaległości podatkowych, figurujących na koncie podatnika wymienionego w pierwszej części wystąpienia, z uwzględnieniem wszystkich okoliczności powodujących przerwanie lub zawieszenie biegu terminu przedawnienia, określonych w art. 70 ustawy Ordynacja podatkowa - pod kątem przedawnienia tych zaległości i ewentualnego wyksięgowania ich z ewidencji księgowej.
17. Zapewnić zwrot zabezpieczenia należytego wykonania umowy z zachowaniem terminu określonego w art. 453 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2019 roku Prawo zamówień publicznych.
18. Zapewnić przechowywanie wadium wniesionego w pieniądzu w sposób umożliwiający jego zwrot zgodnie z art. 98 ust. 4 ustawy Prawo zamówień publicznych.
19. Zapewnić przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami, w szczególności poprzez:
 - sporządzanie planu wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości, o którym mowa w art. 25 ust. 2 ustawy;
 - zaniechanie obciążania nabywców nieruchomości stanowiących własność Gminy kosztami ich wyceny;
 - sporządzanie i podawanie do publicznej wiadomości wykazu nieruchomości przeznaczonych do oddania w najem, zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy.
20. Zapewnić przestrzeganie postanowień zarządzenia Wójta Gminy Czarnożyły nr 66/2016 z dnia 20 grudnia 2016 roku w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości, w zakresie prowadzenie ewidencji pozostałych środków trwałych.
21. Dołożyć należytej staranności przy identyfikowaniu efektów zrealizowanych inwestycji, w celu prawidłowego ich ewidencjonowania, jako nowych środków trwałych albo ulepszenia środków trwałych już istniejących.

Podając powyższe do wiadomości, zgodnie z art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych, proszę Pana Wójta o przesłanie informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 9 ust. 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby.

Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego, za pośrednictwem Prezesa Izby.

Podstawą zgłoszenia zastrzeżeń może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Bieg terminu, o którym mowa wyżej ulega zawieszeniu na czas rozpatrzenia zastrzeżenia w odniesieniu do wniosków pokontrolnych objętych zastrzeżeniem.

Ryszard Paweł Krawczyk
Prezes RIO w Łodzi
(podpisane cyfrowo)

Do wiadomości:

Przewodniczący Rady Gminy w Czarnożyłach

Przewodniczący Komisji Rewizyjnej Rady Gminy w Czarnożyłach

aa